gorodist põhja-lääne pool, on 50 kirikut ja 12 tuhat inimest. Kostromast lääne pool seisab 15) Jaroslawi kubernemang. Kubernemango pea-lin Jaroslaw, Wolga jõe kaldal on 8 penik. Kostromast lääne, ja 36 penik. Moskaust põhja-ida pool. Siin on wiis alewit, 44 kirikut, üks kloostor ja 24 tuhat inimest. Jaroslawist põhja-ida poole tuleb: 16) Wologda kubernemang. Pea-lin Wologda, se-sama nimelise jõe kaldal, on 60 penik. Moskaust põhja-ida pool, ja 74 penik. Peeterburgist lõune-ida pool. Siin asuwad 52 kirikut, 2 kloostrit ja 12 tuhat inimest. Wologdast kaugemale põhja poole minnes tuleb: 17) Arhangli kubernemang, mis Eiropa jäolise Wene riigi kõige põhja-poolsem kubernemang on. Pea-lin Arhangel, Dwiina jõe kaldal, Walgemere lähedal, on üle sada penik. Peeterburgist põhja-ida pool, ja siin on 10 Wene-kirikut, üks luteruse uso kirik ja 20 tuhat inimest. Wili ei taha külma pärast siin enam sigineda. Arhangli linnast 80 penik. põhja-lääne pool seisab Koola-lin Jää-mere ligidal, kus 12 sada inimest elawad. Kui Arhanglist lõunelääne poole tagasi pöörame, siis tuleb: 18) Olonetsi kubernemang, kelle kõige kuulsam lin Petrosawodsk, Oonega-järwe ääres, 4 tuhat inimestega, 40 penik. Peeterburgist põhja-ida pool seisab. Siin walatakse suured-tükid, kanonid ja muud walatud sõa-riistad. Olonetsist lõune pool seisab: 19) Nowgorodi- ehk Suure-Nowgorodi kubernemang. Kubernemango pea-lin Nowgorod, Ilmeni järwe ääres, 67 penik. Moskaust põhja-lääne pool, ja 22 penik. Peeterburgist lõune pool, oli wanal ajal kõige suurem ja kuulsam lin Wene-maal; aga nüüd ei leita seal enam kui 10 tuhat inimest, kes purje-riet teewad ja muido weikest kauba-ajamist tallitawad. Nelja-saa aasta eest elasid Nowgorodi linnas 4 sada-tuhat inimest. Se lin on tuhat-neli-sada aastat wana,

ja leitakse seal praego weel 60 kirikut, kennest paljo juba lagonemas. Nowgorod oli enne Moskau linna ehitamist Wene-riigi pea-lin. Nowgorodist lõunelääne poole minnes saame meie Pihkwa kubernemangu tagasi, kust teele läksime.

II. Weike-Wene-maa,

mis ka Ukráni maaks kutsutakse, seisab meie kohast lõune-ida pool, ja kui Pihkwa kubernemangust lõuneida poole Smolenski linna kaudo edasi minnakse, siis tuleb Weikese-Wene-maa raja meil wasta. Ukráni ma on 3 tuhat 7 sada □ peni-koormat suur, ja seal elab kuus miljoni inimest. Maa-pind on wilja-rikuse poolest õnnistud. Siin elawad pri-kassakad, kellest mõningad iga suwel härgadega Wõrolinna tubakat toowad. Seaduse järel peawad nemad waeno-ajal mehi ja hobosid kõige tarwituse ja moonaga oma kulo peale wälja-saatma. Weike-Wenema jägatakse nelja kubernemangu. 1) Tsernigowi kubernemang, mis põhja pool Smolenski ja Oreli kubernemango wasta rajab. Kubernemango pea-lin Tsernigow, on kõige wanem Wene-maa linnadest, kus 10 tuhat inimest elab. Edes-pidi lõunelääne pool tuleb 2) Kiewi kubernemang. Pea-lin Kiew on Dniiperi jõe kaldal, 70 penik. Smolenskist lõune pool, ja 18 penik. Tsernigowist. Siin on 25 kirikut, 5 kloostrit, üks uniwersitedi kool ja 40 tuhat inimest. Kiewist ida pool seisab 3) Pultawa kubernemang. Pea-lin Pultawa on 40 penik. Kiewist lõune-ida pool, ja 100 penik. Moskaust lõunelääne pool, ja inimesi arwatakse seal 9 tuhat hinge olewad. 4) Harkowi ehk Karkowi kubernemang seisab Pultawast ida pool. Kubernemango pea-lin Karkow on 90 penik. Moskaust otse lõune pool. Siin asuwad 33 tuhat inimest, üks suur uniwersitedi kool, 10 kirikut ja 2 kloostrit.

F. K.
